

Turinys

- 11 Įvadas
- 25 ► BUITIS IR ETIKETAS
- 26 Šlynas atvažiuoja! (darbai)
- 26 *Duonos kepimas*
- 29 *Sviesto sukimas*
- 30 *Kisieliaus raugimas / virimas*
- 31 *Verpimas*
- 33 *Audimas*
- 36 *Milo vėlimas*
- 37 *Skalbimas*
- 38 *Linų mynimas*
- 39 *Kūlimas. Malimas*
- 39 *Avių kirpimas*
- 39 *Žibinimas balana*
- 39 *Pradedant darbą*
- 42 *Baigiant / pertraukiant darbą*
- 43 *Nedirbantiems*
- 48 *Dirbantiems*
- 53 *Prastas darbas*
- 61 Skalsu lapienė! (valgis, valgymas)
- 62 *Duona*
- 64 *Prastas valgis*
- 69 *Sūru, rūgštu / Nepasūdyta*
- 71 *Karštas valgis*
- 71 *Daug išvirta*
- 73 *Siūlo, ragina valgyti*
- 80 *Mažai / daug / dažnai valgo*
- 83 *Valgo / pavalgė*
- 99 *Nori valgyti, negauna*
- 110 *Nori gerti*
- 112 *Giria valgi*
- 114 Plikšis mėsą vagia! (dėvėsena)
- 124 Varna nuneš (švarus / nešvarus)

- 127 Svečias – nevalninkas (svečiavimasis, vaišės)
 128 *Kviečia toliau*
 129 *Sodina*
 135 *Vaišina; vaišės*
 143 *Ragina išgerti*
 149 *Draudžia svečius*
 152 *Išlydi*
 153 Bus šilto ragaišio (kas nors mirė)
 155 Ar girioj augęs? (ne taip, kaip dera)
 155 *Nederamai elgiasi troboje*
 158 *Taiso savo drabužį nenusivilkęs*
 159 *Nepaiso pasninko*
 160 *Nepaiso etiketo*
 170 *Išsiskiria laikysena, eisena, išvaizda*

181 ► VERTINIMAI, NUOSTATOS

- 182 Kiek šlapias sveri? (menkas, nevertinamas)
 187 Dar momuo minkštas (per jaunas, per silpnas)
 194 Nors ant šuns mesk (niekam tikęs)
 194 *Nevėkšla*
 200 *Nieko nemoka*
 202 *Tingi*
 205 *Sulįsęs, nusilpęs; nukaršęs*
 210 *Netikęs daiktas, darbas*
 217 Išmano kiaulė pipirus (neišmanėlis; kvilai pasakė, pasielgė)
 223 Bokštai sugriuvo! (niektauzai; nešvankėliui)
 234 Nors į langą statyk (giria; giriančiam)
 240 Nedėk į antį (suktas, dviveidis; pataikūnas)
 240 Klėtis ant pečių (beturtis)
 244 Girelės bagočius (giriasi; pagyrūnui)
 250 Kai yra, kertai (netaupus, išlaidus)
 252 Duok didįjį (šykštus, gobšus)
 257 Skirkitės, marios! (išdidus, pasipūtęs)
 259 Rymo ridiko (išrankus; neapsisprendžia)
 261 Paėmė dūmas debesį (vedybos)
 267 Liko ražienoms grėbstyti (liko netekėjusi / nevedęs)

- 270 Šnibždas namus gadina (kuždasi)
 271 Velnią prašvilps (švilpauja)
 272 Kai numirsi, nekirmysi (rūko)
 274 Tverkis žemės! (griūva)
 276 Katukas į kukulius (kas nors nukrito)
 277 Į veselę pavadins (užmyne)
 278 Dugnelį pametė (pabezdėjo)
 280 Kosėk nekosėk, vėdaro negausi (kosi)
 282 Sveikas čiuvęs (čiaudi)
 283 Netoli kaksi (žagsi)
 284 Seniai buvo mieste (niežti)
 285 Kaip geležėlę radęs (juokiasi)
 289 Ar pirmutinės gaila? (verkia)
 291 Kokio norėsi, tokį gausi (atsiduso)
 292 Apivaras brūžuoja (knarkia)
 293 Druską sveria (snaudžia, knapsi)
 294 Žiovuliukas perša (žiovauja)
 295 Kumeliuką išperės (ilgai miega, nesikelia)
 299 Išėjo kaušo (ilgai negrižta)
 302 Kipšas uodegą uždėjo (ieško, neranda)
 308 Rytoj kurčių jomarkas (nenugirdo)
 316 Paršiuko šermenys (visi nutilo; tyli, nesako)
 319 Čia ne miškas (triukšmauja, šūkauja)
 321 Gal paukštleky gimęs? (nerimstan)
 322 Ar velnias blauzdą laužia? (skuba)
 327 Kaip driežas į gegutę (žiūri)
 328 Kiti įvairūs
 328 *Beldžia kažkas į duris*
 328 *Kelio viduriu eina*
 329 *Negeria veršelis*
 329 *Netekus ko nors*
 329 *Pavargo*
 330 *Primuštam*
 330 *Prispaudė kitam drabužio kraštą*

- 331 *Rankas nušalo*
- 331 *Sekiojančiam iš paskos*
- 332 *Slapta valgo*
- 332 *Stena*
- 332 *Susirgus darbščiam žmogui*
- 332 *Šiurpulys nupurtė*
- 333 *Tupinčiam*
- 333 *Užsigavus galvą į žemų durų staktą*
- 334 *Vėluoja; pavėlavo*

335 ► **SANTYKIAI. PSICHINĖS IR EMOCINĖS BŪSENOS**

- 336 **Pašvilpk dyglei į rankovę (atsikrato, atstumia, nepaiso)**
- 347 **Pamokyk savo bobutę (nepriima pastabos, patarimo)**
- 353 **Vardas – auksinis kardas (nesileidžia į šnekas)**
- 374 **Vienas apie kermošių, kitas apie Tamošių (nesusišneka, nesusitaria)**
- 377 **Perėmė apyniai misą (pyksta, barasi / nusileidžia)**
- 377 *Supyko, pykstančiam*
- 378 *Suirzęs, prastai nusiteikęs*
- 384 *Barasi*
- 388 *Atsikerta grasinančiam*
- 389 *Nebepyksta, atsileidžia*
- 390 *Nusileidžia, nebesiginčija*
- 392 *Susitaiko; taiko*
- 393 **Ir aš tėvų vaikas (toks kaip kiti, ne prastesnis)**
- 395 **Nevyk dievo į medį (be reikalo skundžiasi)**
- 403 **Du kartu nemirsi (guodžia, ramina; drąsina)**
- 410 **Protingas nieko nesakys (teisinasi, teisina)**
- 416 **Ausys kruta! (meluoja)**
- 422 **Širdis užpenčiuose (bijo)**
- 425 **Kieno šuva stips? (stebisi)**
- 431 **Nei priklaupęs, nei pritūpęs (neįtinka)**
- 432 **Devintas vanduo nuo kisieliaus (nesutinka, prieštarauja)**
- 435 **Dovanų karalius mirė (prašančiam neduoda)**
- 440 **Per šventą niekad os (neatgauna skolos, uždarbio)**
- 441 *Nesulauks*
- 444 *Nieko negaus*

- 445 *Neatsilygins*
 446 *Pažadėta, neištesėta*
 448 Durys aplink! (nepriima)
 448 *Neįsileidžia*
 449 *Nepriima ko siūlomo*
 451 Aš pons, tu pons... (nėra kam dirbti)
 454 Nėr slūgočių dėl vyžočių (siunčiamas neklauso)
 457 Tu sakai – tu žinai (abejoja; nenori tikėti)
 459 Stovi ant liežuvio galo (negali prisiminti)
 460 Kiti įvairūs
 460 *Prašydinasi*
 461 *Žmona vyrui, klausama apie pinigus*

463 ► SUTAPIMAI

467 ► ĮVAIRIOS SITUACIJOS

- 468 *Durys pačios atsidaro*
 468 *Kambaryje prirūkę dūmų*
 468 *Krikštyti važiuojant*
 469 *Kūdikis į ką panašus*
 469 *Kūdikiui dygsta dantys*
 469 *Liekna moteris nėščia*
 469 *Mergaitei pradeda augti krūtys*
 470 *Nenorinčiam nusirengti, besidrovinčiam savo nuogumo*
 470 *Ožką nusipirko*
 470 *Pamačius, jog prisirinko girtuoklių*
 470 *Pats išsidavė*
 471 *Pauostyti duoda*
 471 *Pirmas / Paskutinis*
 473 *Samdiniui baigiasi sutarti metai*
 474 *Stovi kitiems šokant*
 474 *Sūnų neturi, tik dukteris*
 474 *Sveikinasi*
 474 *Troleibusas ar autobusas važiuodamas trūkčioja*
 475 *Turi tik vieną vaiką*
 475 *Užbaigia šneką*
 475 *Užgirdo šaunant*
 475 *Užsakus skelbs*
 476 *Užsispyrė / Privalo būtinai (pa)daryti*

- 476 *Vandens kibiras troboje tuščias*
 476 *Vidury / Iš krašto*
 477 *Viešumos nenori*
 478 *Visiems kartu ko nors reikia*
- 479 ► POSAKIAI, PALYDINTYS VEIKSMĄ
- 485 ► REPLIKOS Į FRAZĘ AR Į PAVIENIUS ŽODŽIUS
- 495 ► IŠPROVOKUOTAS DIALOGAS
- 499 ► ORAI, GAMTOS REIŠKINIAI
 500 *Gerai orai*
 501 *Prasti orai*
 505 *Griaudžia, žaibuoja*
 505 *Lyja*
 510 *Sninga*
 512 *Šąla*
 513 *Atodrėkis, polaidis*
 514 *Šalna*
 514 *Rūkas*
 515 *Aušta / Temsta*
 516 *Orų kaitos, saulės grąža ir kt.*
- 529 Šaltiniai ir literatūra
- 535 Speak of the Wolf and You See His Tail :
 Lithuanian Situational Sayings